

EUG Oekumenische Studentengemeente – Janskerk – Utrecht

Zondag 13 maart 2016

Voorganger: Jasja Nottelman

Cyclus: 'Als je bidt, bid dan. Als je danst, dans dan! –

Met Teresa van Avila op weg naar Pasen'

Thema: Dansend over de heuvels

Lezing: Hooglied 2 : 8-17

Met heel veel plezier en toewijding is er gewerkt aan het veertigdagenproject rondom Teresa van Avila. De voorbereidingsgroep heeft allerlei activiteiten bedacht (onder andere twee fantastische dansactiviteiten, hier in het koor van de kerk achter mij).

Ze heeft zich ook gebogen over de teksten op zondag in de vieringen en kwam al heel snel op de beroemde uitspraak van Teresa van Avila: 'Als je bidt, bid dan, als je danst, dans dan' en zo was de titel van het project geboren.

Google deze zin op internet en je vindt het citaat als een van de meest markante uitspraken van Teresa, of je nu zoekt op www.heiligen.net of radiomaria.be en ook op andere spiritueel getinte websites.

Maar... zij blijkt dit nooit zo gezegd te hebben...

Otto Vervaart, onze diepgravende wetenschapper en liefhebber van kerkhistorische verhalen heeft zich een hoedje gezocht naar de herkomst van dit citaat. Niet te vinden.

En Otto gaat niet over een nacht ijs, dus die heeft werkelijk van alles bestudeerd.

Op een geven ogenblik kreeg ik een mailtje met de titel: 'Dicht bij het citaat van Teresa' en daarin vertelde hij:

'Via een redelijk ingewikkelde weg heb ik vorige week eindelijk een passage in de werken van Teresa van Avila gevonden die minstens als een kerngedachte achter het gezegde "Als ik bid, bid ik, als ik dans, dans ik" kan gelden.

In het Libro de la Vida, haar autobiografie, schrijft ze in Hoofdstuk 25.22: "God moge het me schenken dat ik begrijp wat rust (descanso) is in echte rust, eer (honra) in wat eer is, vreugde (deleite) in wat vreugde is",

Uiteraard kwam daarna het spaanse citaat:

("que me favorezca Su Majestad para entender por descanso lo que es descanso, y por honra lo que es honra, y por deleite lo que es deleite".)

En hij vervolgde:

'In de Engelse vertaling die ik heb klopte de nummering niet, 25.27 in plaats van 25.22: "(...) may His Majesty give me grace to take that for peace which is really peace, that for honour which is really honour, and that for delight which is really a delight". In een tamelijk oude Franse vertaling is de passage domweg weggelaten, geen wonder dat het zo zoeken was.'

(Om maar even aan te geven dat we in de EUG niet zomaar dingen voor zoete koek aannemen)

Wat ik mooi vond was Otto's vertaling van wat hier gezegd wil zijn, namelijk:

'Het is een besef dat Teresa uitspreekt als ze zich overgeeft aan God, zich geheel aan God toevertrouwt en vanuit God leeft in alles wat ze doet en beleeft.

Hoofdstuk 25 straalt een enorme vreugde uit over haar ontdekking van God, het vertrouwen en de rust die haar geschonken wordt, een ommekeer van haar zoektocht: ze weet zich gezocht, herkend, bemoedigd en geliefd.'

Op een van de websites die ik eerder noemde werd er nog op een andere manier verwezen naar de uitspraak, 'Als je bidt, bid dan, als je danst, dans dan' maar dan iets minder spiritueel:

Teresa was eens uitgenodigd bij de rijke weldoener Miguel de Marabès. Bij het eten werd er patrijs opgediend, toen ook al een uiterst verfijnde en luxueuze spijs. Eén van de dienstmeisjes had al de hele tijd moeder Teresa in de gaten gehouden.

Nu kon ze zich niet langer bedwingen en zei met iets van afkeuring in haar stem: "Gôh, dat een kloostervrouw als u mee-eet van zo'n rijke schotel!" Waarop Teresa antwoordde: "Luister, mijn kind: als men u patrijs voorzet, eet dan patrijs; en als het de tijd van vasten is, houd je dan aan de vasten."

Maar goed: of ze het nou wel of niet zo gezegd heeft, het heeft in ieder geval zijn uitwerking gehad.

'Als je bidt, bid dan, als je danst, dans dan'.

Het klinkt als een uitspraak die je ook in het Zenboeddhisme terug zou kunnen vinden, een van die uitspraken is:

'Terwijl je loopt, eet en reist, wees waar je bent.
Anders zul je het merendeel van je leven missen'.

Doe wat je doet met aandacht, vaak ben je al met je gedachten bij het volgende, maar dan ben je nooit in het moment.

Maar dat extra, de vreugde, die wordt verwoord in het dansen, die vonden we terug in de tekst uit het Hooglied.

Een dans tussen twee geliefden, die de vreugde kennen van elkaar lief te hebben, die elkaar laten zien hoe mooi de natuur is, de lente ontdekkend na de winter.

Ze ontmoeten elkaar in het geheim, zodra het licht geworden is moet hij weg, maar samen voelen ze de belofte van de toekomst. Van een wijd licht land...

De liefdesmystiek herkennen we bij Teresa, die haar ontdekking van God vaak ook zo omschrijft. Ze heeft zelf vaak gezocht, maar nu weet zij zich gevonden, herkend, bemoedigd en geliefd.

Er zit een enorme vitaliteit in Teresa. Haar ontdekking van God als haar geliefde, maakt haar initiatiefrijk, durft ze het aan om anderen te inspireren, uit te nodigen om zich ook te laten vinden.

Een mooie tekst die inspireert en bemoedigt wanneer je op het punt staat een andere stap te maken in het leven.
Spring maar, durf het aan.

Als je kiest om niet meer op je vertrouwde plek te blijven, zoals Margo en Laurens nu gaan doen, samen met hun kinderen. Een nieuwe stap in je leven, spannend, want je weet niet hoe het uitpakt. Verwachtingsvol, want het geeft nieuwe kansen en mogelijkheden.
Leef maar in het moment, dit is de keuze die je nu gemaakt hebt; doe maar, durf maar!

Als je bidt, bid dan, als je danst, dans dan!

Alles heeft zijn tijd en aandacht. De stappen die je in je leven zet, de manier waarop geloof in je leven een rol speelt, hoe je je kinderen hierin wilt meenemen.

Leven in het moment, maar ook met perspectief.

Omdat je niet alles alleen maar voor je zelf doet, maar ook leeft met beelden van toekomst in je hoofd. Dat wijde licht land, dat niet alleen maar mooi is, maar ook van doen heeft met gerechtigheid, met dat er dingen gebeuren tegen de klippen op.

We verbinden ons daarmee met het vergezicht, het visioen van God: een wereld van liefde, gerechtigheid en vrede.

Dat is ook wat ons, wij als gemeente met jullie, blijvend zal verbinden, ook al gaan jullie weg uit Utrecht en zullen jullie wellicht af en toe nog eens terugkomen.

Dat visioen van liefde, gerechtigheid en vrede draagt ons, dat zal blijven inspireren en moed geven.

Zo moge het zijn.